

PAŽINTINIO ŽYGIO „GAMTOS DETEKTYVAI“ TAURAGĖS RAJONE PROGRAMA

Vieta: Beigeriškių kaimas (Tauragės r.).

Rekomenduojamas laikas: gegužė-birželis.

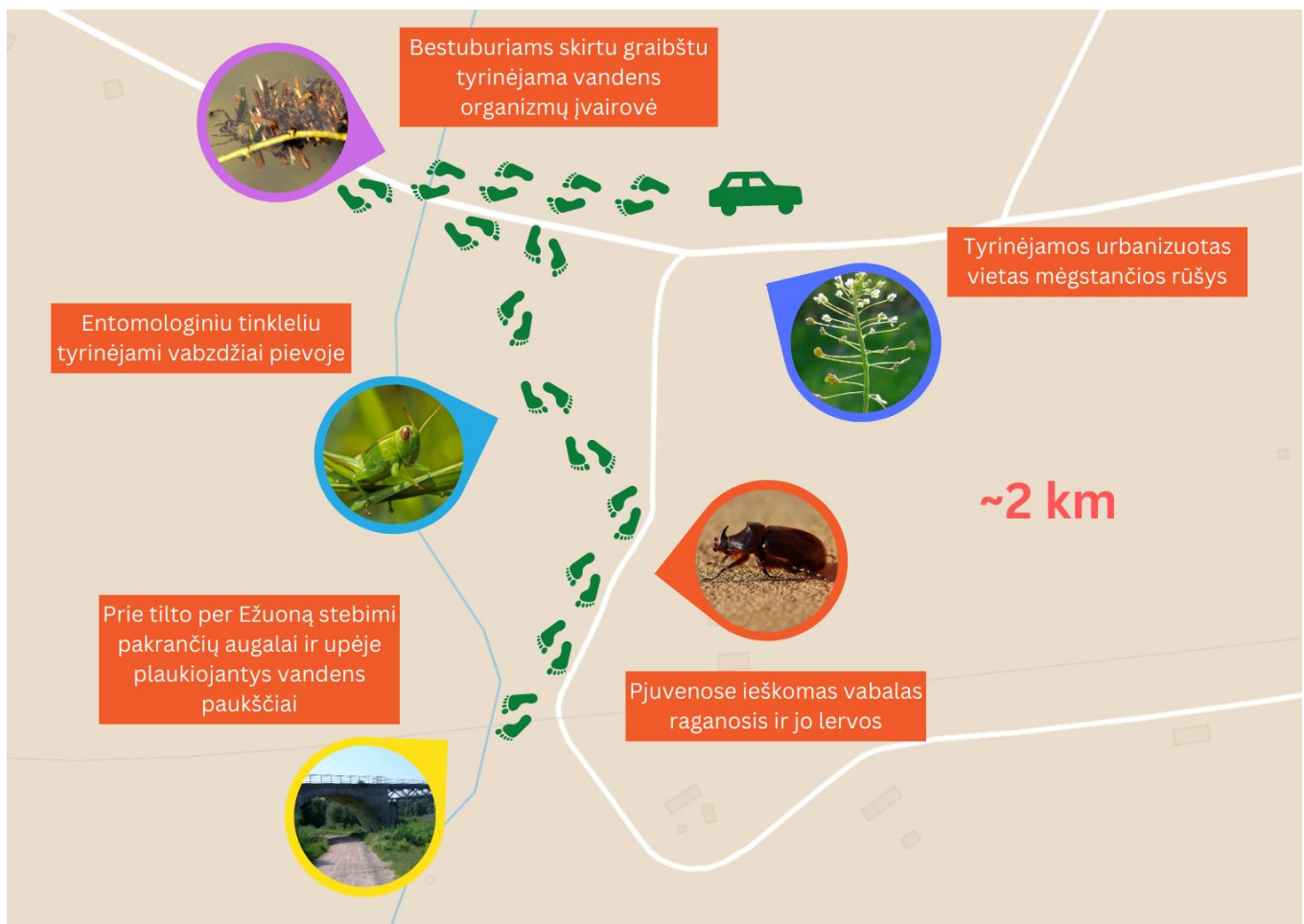
Atstumas: 2 km

Trukmė: 2 val.

Temos: kuo skiriasi žiogai nuo skėrių; sinantropai – rūšys, kurioms reikia žmonių; invazinės organizmų rūšys pakelėse ir prie upių.

Rekomenduojama įranga: išmanusis telefonas arba fotoaparatas, entomologiniai tinkleliai, žiūronai, graibštas vandens bestuburiams gaudyti, apsauginės priemonės nuo erkių.

Žemėlapis:

Planas:

- Žygis prasideda prie Ežerunos upelio Beigeriškių kaime.
- Entomologiniu tinkleliu tyrinėjama gyvybė žolėje. Mokomasi atskirti žiogus nuo skėrių. Abi vabzdžių grupės priklauso tiesiasparnių būriui, tačiau turi daug skirtumų. Labiausiai išsiskiriantis požymis – antenos (arba ūsai). Žiogų antenos kūno ilgio ar dar ilgesnės, o skėrių palyginus labai trumpos. Tinkleliu pagavus abiejų grupių atstovus, dalyviai gali bandyti patys surasti ir dar daugiau skirtumų.

- Susipažįstama su prie upių aptinkamais augalais ir gyvūnais. Bestuburiams skirtu graibštu tyrinėjama vandens organizmų įvairovė. Smulkūs organizmai stebimi nešiojamu mikroskopu.
- Tyrinėjami sinantropai – organizmai, plintantys žmonių gyvenvietėse. Kaimuose dažnai aptinkamos langinės ir šelmeninės kregždės, kiaulpienės, žąsinės sidabražolės, bevainikės ramunės, trikertės žvaginės, baltažiedės notrelės ir kiti sinantropai. Aiškinamasi, kodėl jie plinta žmonių gyvenvietėse.
- Žygiuojama link geležinkelio tilto per Ežeruoną. Pakeliui, dėl medienos pramonės vykdomos veiklos, stūkso kalnai pjuvenų. Tokiose vietose dažnai aptinkamas stambus ir išvaizdus 4 cm ilgio vabalas – raganosis, kurio lervos vystosi pjuvenose.
- Priėjus geležinkelio tiltą per Ežeruoną, žygis baigiamas.

Pagal šią programą 2023 metų gegužės 22 dieną vykusio „Gamtos detektyvų“ žygio metu dalyviai aptiko, atpažino ir nufotografavo apie 40 organizmų rūšių. Žygio metu buvo stebėta daug invazinių augalų – upės pakrantę dengė dygliavaisis virkštenis, augo daug uosalapių klevų. Taip pat buvo pastebėti gausialapiai lubinai, rykštenės, smulkiažiedės sprigės, vienmetės šiušelės ir baltažiedės robinijos. Miško pakraštyje dalyviai aptiko ir žydinčias daugiametes blizges, kurios seniau buvo įtrauktos į Lietuvos raudonąją knygą.

Visas „Gamtos detektyvų“ aptiktas rūšis galite stebėti čia:

<https://www.inaturalist.org/projects/taurai-gd>

Šį biologinės įvairovės sąrašą gali pildyti kiekvienas, apsilankęs Beigeriškių kaime ir fotografuodamas organizmus bei dalindamasis jų nuotraukomis platformoje *iNaturalist*.

